

13. INKOMNA MOTIONER TILL KONGRESSEN 2024

FN-förbundet
UNA SWEDEN

SVENSKA FN-FÖRBUNDETS
kongress

1-2 juni • 2024

Möteteknisk ordlista - vad betyder...

Bifall Accepterande, godkännande av yrkande eller motion. Motsatsen kallas avslag.

Besvarande En motion anses besvarad om man anser att kraven som ställs redan är tillgodosedda.

Avslag Förkastande av yrkande eller motion.

Yttranderätt Motionär och kongressombud har yttranderätt.

Inkomna motioner till 2024 års kongress

Motion 1. Höjd dagersättning mm för de ukrainska flyktingarna i Sverige.....	3
Motion 2. Stöd de iranska kvinnorna och männen som kämpar för sin frihet.	5
Motion 3. Utveckling av FN-förbundets och Förenta Nationernas fredsbyggande arbete	7
Motion 4. Var med och kräv att Norden ska vara en kärnvapenfri zon!	11
Motion 5. Stå upp för demokratin i Sverige!.....	19
Motion 6. Sveriges regering måste prioritera arbetet med Agenda 2030	26
Motion 7. Främja företagens hållbarhetskommunikation med FNs globala mål genom certifieringssystem.	29
Motion 8. Stärk samarbetet bland FN-förbundens medlemmar över gränserna	32
Motion 9. För ett starkt FN och ett starkt FN-förbund	34
Motion 10. Tillägg i stadgar	37
Motion 11. Införande av studentmedlemskap.....	39

Motion 1. Höjd dag ersättning mm för de ukrainska flyktingarna i Sverige

Tillstyrkt & inlämnad av Kristianstads FN-förening

Skriven av Jan Lindelöf

Kristianstads FN-förening driver sedan Rysslands invasion 2022 i Ukraina Mötesplats Ukraina i centrala Kristianstad. Vi gör det tillsammans med Rädda Barnen och Röda Korset. På vår mötesplats möter vi dagligen ukrainare som flytt hit och som vi stöttar med mat och fika, kläder och förnödenheter men också cyklar, kort med Skånetrafiken mm.

Som bekant lever asylsökande inklusive de ukrainska flyktingarna på 71 kronor/dag, en helt orimlig summa att leva på. De 71 kr/dag har inte höjts sedan 1994. Nu har regeringen aviserat ett lagförslag som skulle ge ukrainarna personnummer, vilket skulle leda till en del förbättringar i deras levnadsvillkor, bl a en höjning av dag ersättningen till ca 300 kr/dag.

Lagförslaget väntas inte bli klart förrän i bästa fall vid årsskiftet, medan behovet av höjd dag ersättning måste ske nu!

Ett flertal hjälporganisationer i Sverige och också centerpartiet driver på för en höjd dag ersättning nu.

Ersättningen till ukrainska flyktingar enligt EUs massflyktsdirektiv är betydligt högre i andra länder, som t ex Danmark och Norge.

Yrkande

Kristianstads FN-förening yrkar att kongressen beslutar

att FN-förbundet tillsammans med andra organisationer i Sverige driver opinion för att regeringen omgående höjer dagersättningen till de ukrainska flyktingarna.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 1, föredragande Véronique Simon

Styrelsen delar motionärens åsikt att dagersättningen för de ukrainska flyktingarna är otillräcklig. De ukrainare som sedan den 24 februari 2022 har flytt undan Rysslands olagliga, provocerade och fullskaliga invasion befinner sig i Sverige under EU:s massflyktsdirektiv och lever därmed under särskilda förhållanden. På grund av att deras vistelsetid har blivit längre än förväntat har också nya utmaningar tillkommit. Enligt uppgifter i media i början av maj ska dock de ukrainska flyktingarna nu kunna få personnummer och medföljande bättre villkor från 1 november 2024.

Dessa – och andra flyktingars – villkor är dock en fråga som vi som FN-förbund förvisso känner till, men inte behärskar i detalj. Det är en viktig fråga, men vi kan dock i nuläget inte ägna tid åt den.

Kongressen föreslås besluta

att avslå motionen

Motion 2. Stöd de iranska kvinnorna och männen som kämpar för sin frihet.

Tillstyrkt & inlämnad av Kristianstads FN-förening

Skriven av Jan Lindelöf

I september är det två år sedan Mahsa Amini mördades i Iran för att hon inte burit sin huvudduk på regelrätt sätt. Mordet medförde stora protester i Iran där främst kvinnorna gick i täten för att protestera mot mullornas förtryck och trakasserier.

Regimen i Iran har brutalt slagit ner proteströrelsen med långa fängelsestraff, avrättningar och hård repression.

Människorättsaktivisten Nagore Mohammadi som sitter i fängelse i Teheran fick Nobels fredspris 2023 för sin kamp för frihet i diktaturens Iran.

Regimen i Iran fängslade svensken Johan Floderus 2022 och sitter fortfarande fängslad i det ökända Evinfängelset.

Iran är en skurkregim och väst måste vidta än starkare åtgärder mot landet än vad man hittills gjort i form av sanktioner.

Civilsamhället måste göra allt i sin makt för att stödja proteströrelsen i Iran och få bort regimen där.

Parollen Kvinna-Liv-Frihet och protesterna i Iran måste få framgång och mer måste göras i FN än att t ex återkalla Irans medlemskap i Kvinnokommissionen. Det är medlemsländerna som genom beslut i säkerhetsrådet, generalförsamlingen och andra sammanslutningar kan sätta press på regimer som bryter mot FN-stadgan och deklarationen mot de mänskliga rättigheterna.

Yrkande

Kristianstads FN-förening yrkar att kongressen beslutar

att FN-förbundet tillsammans med övriga civilsamhället kraftfullt agerar för att Sverige, EU och FN ska stödja proteströrelsen i Iran och på lämpliga sätt agerar för en demokratisering av landet.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 2, föredragande Osman Saidabdala

Vi delar motionärens kritik mot den iranska regimen och dess övergrepp mot de mänskliga rättigheterna. Vi har också gjort flera uttalanden om situationen i landet.

Förbundsstyrelsen ser att kommande styrelse kan fortsätta göra så, men i en tid med krympande resurser för förbundet på riksplanet vore det fel att förespegla att förbundet kan agera kraftfullt i just denna situation, om än tillsammans med övrigt svenskt civilsamhälle.

Kongressen föreslås besluta

att avslå motionen

Motion 3. Utveckling av FN-förbundets och Förenta Nationernas fredsbyggande arbete

Tillstyrkt & inlämnad av Östersunds FN-förening

Skriven av Maria Snöfall

Syftet med förslaget är att informera och påverka oss alla, inklusive våra politiska beslutsfattare. Informera och påverka om hur vi bäst kan bidra till att uppnå bättre fredliga metoder och system. Metoder och system för konfliktlösningar – allmänmänskligt och i enskilda länder.

Framför allt förespråkar vi nedrustning och uppmanar till vapenfri samhällstjänst – som del av mellanmänsklig försvarsmakt. Vi bör kunna verka för att väpnade krig helt förbjuds.

Allmänt försvarsarbete, både psykologiskt, teoretiskt och praktiskt, bör ingå i statliga obligatoriska skolväsen. I syfte att kontinuerligt rusta elever och lärare med kunskaper och förstånd, som vi delar och stärker gemensamt. Träningsmöjligheter bör utvecklas gällande fredlig allmän konflikt hantering, Konflikt hantering både via samtal och skriftlig kommunikation. I syfte att på sikt minska våldsbrott genom lärande och tränande på att klarlägga konflikter och olika lösningar – tydligt och hjälpsamt – för bättre samvaro människor emellan.

Med gemensam utveckling av våra förmågor, i syfte att förstå hur vi bättre utnyttjar våra tankemässiga och kommunikativa möjligheter att samarbeta, kan vi bättre hantera mänskliga konflikter.

Konflikter som i första hand antingen rör viktiga individuella konflikter, sociala relationsmässiga konflikter och/eller konflikter inom och mellan olika samhällssystem. Till exempel med hjälp av att samla och sprida kunskaper om fredliga konfliktlösande förhandlingar i allmänhet. Samt goda exempel på lyckade förhandlingar, både akuta

kortsiktiga och långsiktigt hållbara lösningar. Insikter som kan överföras generationer emellan, som stöd för individer, relationer och samhällsfunktioner.

HUR vi strider för sanna, rätta och förmodat goda konfliktlösningar är av stor vikt. Naturligtvis ska vi inte stödja att våld människor emellan styrks som tillåten metod. Även förbättrade vaktande och polisiära metoder att stoppa akuta våldsamheter mellan enskilda och grupper av människor i direkt syfte förhindra våld måste naturligtvis utvecklas vidare.

Likaså enskildas och gruppers medvetande om och undvikande av vad som verkar provocera fram våld.

Farhågor som grundar sig på att en övergång till enbart civila försvar naturligtvis skulle kunna innebära att andra regeringar med militärmakt, trots förbud, utnyttjar ett sådant fredligt lands militära underläge, borde bäst kunna lösas med hjälp av FN.

Eftersom FN naturligtvis skulle stödja en militär nedrustning, så bör FN kunna medverka till att avvärja sådana risker med hjälp av FN-styrda kontinuerliga konfliktlösande multilaterala kommunikationer. Samt, om nödvändigt, fredsbevarande polisiära FN-styrkor. Enskilda länder och FN skulle på så sätt visa att nedrustning är möjlig och bli förebildande för andra länders fredsarbete.

Yrkande

Jag föreslår därför att kongressen beslutar

att uppdra åt styrelsen att tillsätta ett råd för kontinuerlig utveckling av det fredsbyggande arbetet inom FN

att det utarbetade bakgrundsförslaget ska användas för utveckling och tillämpning av en gemensam värdegrund till exempel i grundskolornas

skolundervisning och andra verksamheter där gemensamma goda värdegrunder kan stärkas

att information om arbetet kontinuerligt kommuniceras till alla FN-föreningar för ömsesidigt utökad förståelse och återkopplingar

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 3, föredragande Osman Saidabdala

Motionären tar upp ett antal olika fredsfrågor, vissa på global nivå och med önskan riktad till FN-systemet. Andra tankar riktas i motionen till mer mellanmänniskt fredsarbete och värdegrundsarbete inom t ex skolan. I sak visar detta på att fredsfrågorna kan uppfattas som breda, men det gör det också svårare för oss att prioritera och fokusera på fredsfrågor där vi ser att vi som FN-förbund har en extra viktig roll att fylla.

Då det ofta kommer önskemål om att vi som förbund ska reagera på de svåraste av konflikter och vi samtidigt inte kan vara experter på både Etiopien, Gaza, Jemen, Sudan, Syrien och Ukraina (för att nämna några) har vi ofta försökt att arbeta tematiskt med en gemensam nämnare för alla dessa krig, nämligen behovet av ett välfungerande system för att avskräcka krigsförbrytare från att begå sina brott. Därför är vi sedan 1990-talets slut medlemmar i Coalition for the International Criminal Court och vi är rentav den mest drivande nordiska organisationen inom den koalitionen. ICC spelar en central roll inom FN-familjen och den behöver det folkliga stöd vi kan ge den.

Förbundsstyrelsen vill att kongressen fortsätter att ge prioritet, inom vad de ekonomiska ramarna tillåter, till fortsatt arbete mot krigsbrott och att detta får ses som vårt viktigaste bidrag inom fredsfrågorna. De senaste åren har det arbetet drivits vid sidan av ett upprioriterat arbete mot kärnvapen. Förbundsstyrelsen ser att vi även framledes kan göra utspel i kärnvapenfrågan, inte minst genom att uppmärksamma FN:s dag för totalt avskaffande av kärnvapen, men att vi behöver ge de vanliga krigsbrotten åter den uppmärksamhet de förtjänar.

Förbundsstyrelsen delar inte motionärens önskan om att endast ha ett civilt försvar, byggt på vapenfri tjänst. Ej heller vill vi begränsa FN:s förmågor till endast polisiära insatser.

Kongressen föreslås besluta

att avslå motionen

Motion 4. Var med och kräv att Norden ska vara en kärnvapenfri zon!

Tillstyrkt & inlämnad av

Mjölby-Motala FN-förening, Falu FN-förening, Nedansiljans FN-förening, Gävle FN-förening, Torsby FN-förening, Kungsbacka FN-förening, Nyköpings FN-förening, Tierps FN-förening

Skriven av

Kristina Post

FN-förbundet har länge arbetat hårt mot kärnvapen. På FN-förbundets hemsida kan vi läsa:

Vi säger nej till kärnvapen!

FN:s medlemsstater har förhandlat fram ett avtal om förbud mot kärnvapen. Men Sverige har inte skrivit under. Detta trots att dagens kärnvapen är farligare än någonsin. Styrkan i moderna kärnvapen är många gånger starkare än de atombomber som fälldes över Hiroshima och Nagasaki för över 70 år sedan. Kärnvapen är ett hot mot hela mänskligheten och vår planet. De humanitära konsekvenserna av ett nytt kärnvapenkrig går inte att överblicka. Att Sverige står upp mot kärnvapen och för nedrustning är därför viktigare än någonsin. FN-avtalet sätter press på kärnvapenstaterna och påminner dem om deras nedrustningslöften.

Vi har höjt våra röster mot kärnvapen under många år och flitigt debatterat frågan. Ett exempel är en debattartikel i januari 2021. I vårt remissvar till regeringens utredning skriver vi om vikten av att Sverige undertecknar och ratificerar kärnvapenkonventionen. Under sommaren 2019 meddelade regeringen att Sverige inte kommer att skriva under FN-avtalet mot kärnvapen. Det tycker vi är ett felaktigt beslut.

Under 2020 lämnade vi in en namninsamling med över 5 860 namn till stöd för att Sverige ska skriva under FN-avtalet mot kärnvapen till dåvarande utrikesminister Ann Linde. Hösten 2023 uppmärksammade vi att regeringen valt att sluta hålla tal vid FN:s högnivåmöten för totalt avskaffande av kärnvapen.

Detta är beundransvärda ansträngningar. Resultaten har ändå inte varit märkbara.

Vi tror att vi behöver gå samman med fler freds- och antikärnvapenrörelser för att vår röst i denna fråga ska höras.

Sommaren 2023 bildades en Nordisk Fredsallians – ett nätverk för samverkan i syfte att samla så många fredsrörelser som möjligt för att göra rösten för fred tydligare, som ett alternativ till de starka militära rösterna som tycks tro att man kan bygga fred med vapenmakt.

Fredsrörelserna besitter stora och beprövade kunskaper i hur man verkar för och bibehåller fredliga samhällen med god samverkan över gränserna. FN-organisationen är världens största fredsrörelse, och svenska FN-förbundet är en del av den. FN-förbundet har hittills valt att stå utanför Den Nordiska Fredsalliansen, kanske för att styrelsen anser att vårt uppdrag är annorlunda än andra fredsrörelser?

Oavsett det ställningstagandet finns det inget som hindrar att vi ställer oss bakom enskilda appeller och initiativ som tas av andra, där vi är helt eniga med innehållet.

Det första Den Nordiska Fredsalliansen enades om var en appell till de nordiska statsministrarna och det Nordiska Ministerrådet om att verka för att Norden ska kunna förklaras vara en kärnvapenfri zon:

Vi uppmanar de politiska beslutsfattarna i de nordiska länderna att försäkra att kärnvapen inte kommer att placeras i deras länder och att den nordiska regionen därmed förklaras vara en kärnvapenfri zon.

Detta stämmer helt med FN-förbundets genomgående hållning i kärnvapenfrågan. Att Sverige fortfarande inte har skrivit under FN-avtalet mot kärnvapen är skamligt. Att ställa sig bakom Den Nordiska Fredsalliansens appell är att få en ny och bredare vinkel på frågan. Vi ska inte sluta trycka på för att uppnå det vi ser som en så viktig fredspolitisk åtgärd: att inte på något sätt bereda utrymme för mer kärnvapen i vår värld, utan i stället verka för ett

totalt stopp för dessa förfärliga vapen. En kärnvapenfri zon i Norden är ett gott steg på den vägen.

Bilaga 1: Appell för ett kärnvapenfritt Norden

Bilaga 2: Beskrivning av Den Nordiska Fredsalliansen – syfte och arbetssätt

Bilaga 1:

Appell för ett kärnvapenfritt Norden

Till de nordiska statsministrarna och ministrarna ansvariga för nordiskt samarbete samt generalsekreteraren för Nordiska ministerrådet och alla parlamentariker samt ordföranden i Nordiska rådet.

Vi hänvisar till det isländska programmet för Nordiska ministerrådet 2023, Norden – en kraft för fred, och betonar vår önskan att stärka samarbetet mellan nordiska beslutsfattare och fredsorganisationer från civilsamhället i utformandet av en nordisk fredspolicy som förutsättning för välfärd och hållbar utveckling.

De fem nordiska länderna har tidigare fört en gemensamt formulerad politik som inte accepterat transitering eller placering av andra länders kärnvapen på sina territorier: några under fredstid, andra under alla omständigheter.

Men, som en följd av kriget i Ukraina är nu de nordiska länderna inne i en process där de förändrar sin säkerhetspolitik. Danmark har dragit tillbaka sin reservation mot EU:s försvarspolitik, Finland har blivit medlem i Nato, och det är troligt att Sverige i en nära framtid också blir det. Natos medlemsländer tycks vara beredda att uppfylla Natos krav på ökade militärutgifter.

Under de nationella diskussionerna kring Natomedlemskap och på grund av de bilaterala avtalen med USA har tvivel väckts kring huruvida de nordiska regeringarna kommer att stå kvar vid sitt tidigare motstånd mot kärnvapen i sina länder.

Norge har redan 2022 signerat ett bilateralt försvarssamarbetsavtal (Defence Cooperation Agreement) med USA om permanent utplacering av amerikanska trupper och utrustning i

Norge. Under tiden har även Danmark, Finland och Sverige startat förhandlingar om liknande försvarssamarbetsavtal med USA.

Detaljer om avtalen är inte ännu kända, men vi fruktar att de nordiska regeringarna kommer att överge sina länders nationella självständighet både i termer av lagstiftning på baserna och i säkerhetspolitiken, t ex vilka typer av vapen som kan bli placerade i dessa baser och vilka militära operationer som kan utgå därifrån.

Frågan är huruvida den nämnda upprustningen och militariseringen ger de nordiska folken ökad säkerhet och trygghet. Vi tror inte det!

Den Nordiska Fredsalliansens syfte är att bidra till utveckling av en hållbar nordisk freds- och säkerhetspolitik. Vi uppmanar därför våra regeringar att kraftfullt verka för diplomati, konfliktlösning som bygger på ickevåld samt samhällsstrukturer som vilar på gemensam säkerhet och mindre på militära komponenter i säkerhetspolitiken.

Vår appell:

Vi uppmanar de politiska beslutsfattarna i de nordiska länderna att försäkra att kärnvapen inte kommer att placeras i deras länder och att den nordiska regionen därmed förklaras vara en kärnvapenfri zon.

Vi ser de kärnvapenfria zonerna runt om i världen som ett viktigt steg till att helt avskaffa kärnvapen vilket är målet för de båda FN-deklarationerna Icke-spridningsavtalet från 1970 och FN:s konvention om kärnvapenförbud som har varit del av internationell rätt sedan 2021.

*Den 30 november 2023,
Den Nordiska Fredsalliansen*

Samordningsgruppen

Hanne Petersen, Women's International League for Peace and Freedom (WILPF) Danmark

Lisbet Skou, Esbjergs Fredsrörelse, Danmark,

Marianne Laxén, Finlands Fredsförbund & WILPF,

Teemu Matinpuro, Fredskämparna i Finland,

Tim Liebenhoff, Norges Fredslag,

Einar Braathen, Fredsinitiativet 2022, Norge

*Karin Utas Carlsson, Kvinnor för Fred, Sverige,
Ingalill Bjartén, Kvinnor för Fred, Sverige.*

Bilaga 2:

DESCRIPTION OF THE NORDIC PEACE ALLIANCE - AS A PEACE NETWORK

Purpose

The overall purpose is to increase the contact and cooperation between Nordic peace organizations and thereby develop and promote a Nordic non-military sustainable peace and security policy.

The alliance strives to enable our member organisations to join forces and increase our joint strength and effectiveness concerning peace issues.

Members

Member organisations are non-governmental organisations and networks within the peace field in their home countries.

Membership is presently open to Nordic organizations from Denmark, Faroe Islands, Finland, Greenland, Iceland, Norway, Sweden and the Åland Islands that define peace as one of their main focus areas and agree with the purpose.

We hope that we will later be able to include environmental organizations – as well as organisations in the Baltic Sea region.

Activities

The Nordic Peace Alliance will undertake exchange of analysis and information between member organizations on national initiatives, as well as develop joint projects and initiatives. The alliance will formulate joint policy statements and resolutions addressed to relevant decision makers, i.e. the Nordic Council, the Nordic Council of Ministers, the Baltic Sea Council and the Arctic Council, as these institutions represent a joint channel to our Nordic politicians in Parliament and Government.

The alliance will organize meetings and seminars, online as well as physical.

Member organisations are free to suggest the establishment of working groups and committees, as well as joint initiatives, conferences, webinars, policy statements and resolutions to be discussed and adopted at member organisation meetings. The alliance aims

to organize an annual conference to exchange good practices, discuss current issues and promote a broad and public debate on peace.

Organization

The Nordic Peace Alliance is organized as a network, with a coordination committee. The coordination committee is responsible for the management of the network and consists of two representatives and a deputy from each country, selected by the member organizations from that country and appointed at the biannual meeting.

The responsibility for practical tasks, including finances, will be discussed and shared by the coordinating committee. Decisions will be based on consensus.

Media

The Nordic Peace Alliance will develop a website as its centerpiece containing all relevant information and presentations. An appointed media-group will be responsible for press releases and the presence on relevant social media platforms

Funding

The economy should first and foremost rely on voluntary work and voluntary contributions from member organizations. Media work, webinars and conferences need external co-funding through relevant sources.

Yrkande

Därför yrkar vi:

att FN-förbundet ställer sig bakom den Nordiska Fredsalliansens appell om Norden som en kärnvapenfri zon.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 4, föredragande Petter Ölmunger

Vi tackar motionärerna för berömmet av vårt arbete mot kärnvapen, ett arbete som vi dock i ett annat motionssvar berättar att vi önskar att kongressen inte ger fortsatt prioritet.

Det konkreta förslaget i denna motion är att FN-förbundet ska ställa sig bakom den s k Nordiska fredsalliansens appell om att göra Norden till en kärnvapenfri zon.

En kärnvapenfri zon i Norden var ett krav som ofta hördes i debatten under det kalla kriget. Tanken var att en sådan skulle kunna bidra till avspänning och att den också skulle respekteras av USA och Sovjetunionen. Efter det kalla krigets slut fördes idéer fram om att en sådan zon också skulle omfatta central- och östeuropa. Därefter har denna delfråga fått mindre utrymme i nedrustningsdebatten.

I det läge vi har idag, med återkommande hot om kärnvapenbruk från Putins sida och utplacering av kärnvapen i Kaliningrad och Belarus, ser förbundsstyrelsen att det finns flera andra delfrågor som kan vara mer lämpliga att lägga eventuella möjliga resurser på. En sådan är att stämma in i António Guterres krav om att kärnvapenstaterna måste avkrävas löften om att aldrig bli de som använder kärnvapen först, s k "no-first-use"? En annan är att kräva att Sverige, som ny Nato-medlem, lyfter frågan om att avsluta Natos s k kärnvapendelning (och också Rysslands dito). Förbundsstyrelsen tror att dessa delfrågor är bättre vägar att gå för att nå det långsiktiga målet om en kärnvapenfri värld.

Förbundsstyrelsen anser inte heller att "Nordiska fredsalliansen" är rätt plattform för vårt engagemang i kärnvapenfrågan framöver. Vi noterar att inget nordiskt FN-förbund deltar i alliansen och ej heller någon av de tre stora svenska aktörerna i sakfrågan, som vi sedan länge samarbetar med, det vill säga Svenska läkare mot kärnvapen, svenska sektionen av Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet eller Svenska freds- och skiljedomsföreningen.

Kongressen föreslås besluta

att avslå motionen

Motion 5. Stå upp för demokratin i Sverige!

Tillstyrkt & inlämnad av

Mjölby-Motala FN-förening, Falu FN-förening,
Nedansiljans FN-förening, Torsby FN-förening, Nyköpings
FN-förening, Tierps FN-förening

Skriven av

Kristina Post

De senaste två åren har flera stora beslut som påverkar Sveriges framtid tagits eller påbörjats utan att det har getts tid till en rimlig demokratisk bearbetning. Vid beslut av den här typen bör noggrann information ges och människor få tillfälle att diskutera frågan och föra fram olika åsikter för att ge en bredd och tyngd till det väl förankrade beslut som sedan fattas. Om vi ska känna att regeringen representerar det svenska folket så bör folket vara inkluderat i beslutsprocessen. Vid remisser bör ett tillräckligt och diversifierat antal remissinstanser vidtalas och tillräcklig tid ges för processen. I närtid har vi tre beslut som fattats eller förberetts utan tillräcklig demokratisk process.

1) Ansökan om att Sverige ska bli medlem i NATO. Vi blev tagna på sängen. Ansökan skickades in innan någon samhällsdebatt utanför riksdagen hunnit genomföras överhuvudtaget. Oavsett om ett NATO-medlemskap är bra eller inte måste ett så stort beslut som att Sverige ska lämna 200 år av neutralitet tas med gemensam eftertanke. Nu skedde det på endast två månader:

Källa: <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/sverige-och-nato/sveriges-vag-in-i-nato/>

16 mars 2022 – Regeringen tar initiativ till säkerhetspolitiska överläggningar med riksdagens partier för att diskutera det förändrade säkerhetspolitiska läget till följd av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina.

13 maj 2022 – Resultatet av de säkerhetspolitiska överläggningarna presenteras och slutsatserna redovisas den 13 maj: Rapport: Ett försämrat säkerhetspolitiskt läge - konsekvenser för Sverige.

16 maj 2022 – Regeringen fattar beslut om att Sverige ska ansöka om medlemskap i Nato. Beslutet bygger på den säkerhetspolitiska analysen som redovisades i rapporten.

17 och 18 maj 2022 – Sveriges ansökan om Natomedlemskap undertecknas av dåvarande utrikesminister Ann Linde och överlämnas till Natos generalsekreterare Jens Stoltenberg av Sveriges Natoambassadör Axel Wernhoff.

2) Militären har fått tillfälligt tillstånd att vid övningar på svenskt territorium i samarbete med utländska styrkor få frångå de miljömässiga hänsyn som i normala fall gäller för militära övningar. Platser som skulle kunna drabbas av detta är bl.a. Vättern, som är en betydande dricksvattentäkt för många kommuner. Beslutet togs mycket snabbt, remissinstanserna var för få och tiden allt för kort för att väl genomarbetade svar skulle kunna ges (2 månader från att promemorian kom till att remissinstanserna skulle ha svarat och behandlats och bestämmelsen träda i kraft, april 2023 – 12 juni 2023.)

Källa: <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2023/04/promemorian-tillfallig-atgard-for-att-underlatta-forsvarsovningar-under-sarskilda-forhallanden/>

3) DCA-avtalet (Defence Cooperation Agreement), som innebär att USA ska få ha tillgång till sjuutton militärbaser på svensk mark, där USAs och inte svenska lagar delvis ska gälla. Det är förberett och undertecknat av Sveriges och USAs försvarsministrar i december 2023 och ska beslutas i riksdagen under 2024. Avtalet har kraftigt ifrågasatts för att eventuellt strida mot svensk grundlag. Här finns stora skäl för regeringen att dra i bromsen och låta avtalet prövas både juridiskt och mot FN-stadgan. Hur går det med allas lika värde och mänskliga rättigheter om det här avtalet genomförs? I avtalet talas om att ”vissa typer av vapen” ska få förvaras på svenskt territorium. Inga begränsningar nämns, som t.ex. förbud mot kärnvapen. Skrivningarna om skydd för miljön i samband med militärens övningar och aktiviteter är också mycket tunna. Allt detta behöver diskuteras i en transparent demokratisk process.

FN-stadgan grundas på att världens länder ska styras på ett demokratiskt sätt där alla ska känna sig delaktiga i besluten och ha möjlighet att utöva sina mänskliga rättigheter att uttrycka sina åsikter och bli lyssnade på. Vi känner att detta har börjat sättas på undantag i vårt eget land.

För att det demokratiska samtalet och informationsspridningen ska fungera väl krävs goda plattformar. Samtalen ska inte ske på mediaplattformar som Facebook och Twitter! De ska ske i fysiska möten mellan människor, där frågor kan ventileras och diskuteras öppet och sakligt. Beslut som fattas ska vara väl underbyggda av forskning och annan omvärldskunskap. Goda plattformar för detta är vårt svenska föreningsliv samt alla folkhögskolor, där den svenska demokratin en gång grundades och formades. Det är högst olyckligt att regering och riksdag i dessa tider har valt att minska på anslagen till just dessa organisationer. Det går att tolka som att Sveriges nuvarande ledning vill tysta det demokratiska samtalet i vårt land. Det kan vi inte acceptera!

Det har under våren 2024 startat en nationell kampanj för folkomröstning rörande DCA-avtalet, USA-baser och kärnvapen i Sverige. Det hade varit lämpligt att använda sig av den valorganisation som just nu pågår i Sverige inför EU-valet, och genomföra en folkomröstning runt dessa frågor vid samma tillfälle. Det behövs dock tid för människor att bli informerade om vad som är på gång för att kunna ta ställning på ett genomtänkt sätt. Se bilaga 1.

Bilaga 1: Upprop till Sveriges Regering och Riksdag – Folkomröstning om DCA-avtalet, USA-baser och kärnvapen i Sverige!

Upprop till Sveriges Regering och Riksdag Bilaga 1

Folkomröstning om DCA-avtalet, USA-baser och kärnvapen i Sverige!

Den 5 december 2023 undertecknade USA:s och Sveriges försvarsministrar DCA-avtalet (Defense Cooperation Agreement). Det ska först behandlas och godkännas av Sveriges riksdag för att bli giltigt. Denna process startar den 8 maj. Avtalet innebär att Amerikansk militär skulle få tillgång till 17 svenska militära anläggningar och områden. I avtalet står bland annat följande:

Artikel 3.1 "Amerikanska styrkor ... får obehindrad tillgång till och användning av överenskomna anläggningar och områden" samt i Artikel 3.2 "Delar av de överenskomna anläggningarna och områdena som endast får användas av amerikanska styrkor".

Artikel 3.5 "Sverige ska utan ... kostnader för amerikanska styrkorna, utrusta alla överenskomna anläggningar och områden" samtidigt som USA på dess områden ska kunna bygga ut och utveckla dem (Artikel 3.7)

I Artikel 4.3 "Luftfartyg, fordon och fartyg som används av amerikanska styrkor eller för deras räkning ska ha tillgång till svenska flygplatser och hamnar samt andra platser enligt överenskommelse för leverans till, förvaring och underhåll på samt förflyttning från svenskt territorium av amerikanska styrkors förhandslagrade materiel".

Artikel 12.1 "avstår Sverige härmed i kraft av sin suveränitet sin företrädesrätt att utöva straffrättslig jurisdiktion över medlemmar av de amerikanska styrkorna". I andra delar av avtalet står att de kan lagföras av svenska myndigheter. Men erfarenheterna från andra länder där USA har baser som på Okinawa i Japan, är att amerikaner aldrig utreds eller döms för olika typer av brott.

Avtalet skulle alltså innebära att vi får amerikanskt kontrollerade baser i Sverige samt amerikansk militär och civila som inte lyder under svensk lag. Baser där varken svenska folket eller folkvalda i regering eller riksdag har någon rätt att veta vad som förvaras eller lagras, exempelvis kärnvapen. Detta ökar ju dramatiskt risken för kärnvapenangrepp i Sverige.

Amerikansk militär skulle också ha fri tillgång till hamnar, vägar och flygplatser för militära transporter. All denna ökade militära verksamhet förvärrar det redan allvarliga klimatnödläget, med utsläpp av koldioxid, tungmetaller och PFAS i luft, mark samt dricksvattentäkter. Svenska staten ska också vara med och betala för uppbyggnaden av dessa anläggningar samt andra kostnader i vägar, järnvägar, flygplatser och hamnar för att möjliggöra transporter av tung amerikansk militärmateriel.

Vi befarar också att DCA-avtalet med USA, som är bindande i tio år, allvarligt kommer att beskära Sveriges möjligheter att föra en självständig utrikespolitik.

Vi undertecknare av detta Upprop anser att detta avtal och de frågor det reser om vad allt detta skulle innebära för alla oss svenskar i framtiden – att det måste få diskuteras grundligt i hela vårt samhälle och att en Folkomröstning behöver hållas.

Därför kräver vi:

- Folkomröstning om DCA-avtalet, USA-baser och kärnvapen i Sverige!*
- Förlängd tid för diskussion och folklig debatt kring detta avgörande vägval för vårt land!*

Initiativet till namninsamlingen har tagits av, från norr till söder:

Tor Tuorda, Kvikkjokk/Sápmi • Gun-Britt Mäkitalo, Kiruna • Lillian Mikaelsson, Boden • Barbro Midbjer, Luleå • Josh Armfield, Luleå • Elisabeth Armfield, Luleå • Stina Lundin, Överboda • Thorsten Laxvik, Edsele • Erik Danielsson, Umeå • Erika Unnes, Östersund/ Sápmi • Peter Bennysson, Östersund • Annica Ericson, Delsbo • My Leffler, Hudiksvall • Conny Hansson, Rättvik • Evalotta Falkeborn, Falun • Hans-Christian Weinhold, Hedemora • Margareta Nordman, Avesta • Lena Lönnqvist, Avesta • Alexandra D'Urso, Uppsala • Amil Sarsour, Uppsala • Tord Björk, Huddinge • Åke Eriksson, Nacka • Eva Jonsson, Stockholm • Kemal Görgü, Stockholm • Jonas Karlsson, Stockholm • Erik Lindqvist, Stockholm • Jan Vejstad, Stockholm • Janne Cortobius, Södertälje • Irene Fredriksson, Södertälje • Linnea Lindbom, Eskilstuna • Rolf Waltersson, Eskilstuna • Eva Boström, Hälleforsnäs • Gunilla Eitrem, Grebbestad/Tanum • Eli Tistelö, Hamburgsund/Tanum • Lena Jarlöv, Hamburgsund/Tanum • Mena Macken Nyberg, Sotenäs • Lars Nyberg, Sotenäs • Kerstin Högsborn, Lidköping • Eva-Marie Kothe, Stånga • Eva Hele Eriksson, Västergarn • Magnus Sjöholm, Stånga • Marinella Rolfart, Norrköping • Bengt-Ove Rosén, Norrköping • Birgitta Hedström, Broddetorp • Torbjörn Åström, Motala • Lisbeth Henricsson, Linköping • Svante Malm, Linköping • Björn Alling, Linköping • Therese Milton, Linköping • Ia Andersson, Mjölby • Leffe Andersson, Mjölby/Mantorp • Max Gustafson, Borås • Anna Karin Berglund, Skara • Inger Björklund, Göteborg • Diako Sheikh, Göteborg/Angered • Valter Mut, Göteborg/Angered • Lisa Ahlqvist, Göteborg/Bergsjön • Ingela Mårtensson, Göteborg/Björkö • Caroline Runesdotter, Göteborg/Högsbo • Tomas Magnusson, Göteborg/Frölunda • Per Backman, Vimmerby • Farshid Ardabili-Farshi, Nässjö • Karin Utas Carlsson, Höganäs • Stig Broqvist, Helsingborg • Anne Rosberg, Höör • Christel Lennartsson, Sjöbo • Sima Nasizadeh, Lund • Martina Skrak, Malmö • Peter Zimmerman, Malmö • Ann-Marie Lenndin, Malmö • Kerstin Dahlberg, Maglehem • Ingalill Bjarten, Simrishamn • Inger Vighagen, Ystad

Yrkande

Därför yrkar vi:

- att** FN-förbundet tydligt påtalar dessa missförhållanden i svensk demokrati.
- att** FN-förbundet kräver att det blir en reell förändring så att de demokratiska processerna ges tillräcklig tid och utrymme.
- att** FN-förbundet kräver av regeringen att bidragen till föreningars och folkhögskolors arbete med information och kommunikation återställs till de nivåer de låg på innan bidragen sänktes.
- att** FN-förbundet ställer sig bakom Folkomröstnings-kampanjen om DCA-avtalet, USA-baser och kärnvapen, för folkomröstning och mer tid till ett genomtänkt beslut.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 5, föredragande Petter Ölmunger

Motionärerna påtalar brister i den svenska demokratin och önskar att Svenska FN-förbundet agerar i ett antal specifika frågor.

Styrelsen delar den grundläggande uppfattningen att demokratiska processer måste ges tid och utrymme. Styrelsen inser dock också att snabba beslut ibland kan behöva tas även i demokratier. FN-förbundet har under senare år ägnat delar av sitt arbete för mänskliga rättigheter åt just civilsamhällets demokratiska utrymme och bland annat påtalat försämrade förutsättningar för journalister, media och frivilligorganisationer i omvärlden.

Minskade bidrag och förändrade krav på förbundets verksamhet från våra finansiärer påverkar vilka frågor som förbundet kan driva. Vi har numera tydliga krav på oss att bedriva verksamhet som bidrar till att förbättra levnadsförhållandena i låg- och

medelinkomstländer. Inom ramen för detta arbete verkar vi bland annat för att stärka demokratisering och civilsamhällets inflytande i våra partnerländer i Central- och Östeuropa. Det är viktigt inte minst i ljuset av Rysslands olagliga och fullskaliga invasion i Ukraina och landets tidigare annektering av landområden i Georgien.

Av samma skäl får vi inte längre finansiering för att bedriva demokratiarbete i Sverige. Förbundet deltar dock fortfarande i viss utsträckning i nätverks- och påverkansarbete som syftar till att försvara civilsamhällets demokratiska utrymme även på hemmaplan och har bland annat ställt sig bakom en rad utspel om det svenska civilsamhällets villkor.

De specifika frågor som motionärerna nämner faller inte inom FN-förbundets verksamhetsområden. Tidigare förbundskongress har beslutat att förbundet inte ska ta ställning till Sveriges ansökan om Natomedlemskap. Militära övningar med utländska styrkor och försvarsavtalet mellan Sverige och USA rör bilaterala relationer mellan Sverige och andra regeringar och inte FN-samarbetet.

Kongressen föreslås besluta

att avslå motionen

Motion 6. Sveriges regering måste prioritera arbetet med Agenda 2030

Tillstyrkt & inlämnad av Kristianstads FN-förening

Skriven av Jan Lindelöf

Agenda 2030-skrivningar stryks från allt fler myndigheters regleringsbrev. Finansieringen för den nationella samordningen samt kommuners och regioners samverkan kring Agenda 2030 har kapats. Vi ser en systematisk avveckling av arbetet med hållbar utveckling i Sverige och det sker i tysthet.

Agendan antogs 2015 av alla FN-länder, inklusive Sverige. Den bidrar till att mobilisera forskning, resurser och insatser, för att möta gemensamma utmaningar och eftersträva ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet, för att gynna liv och hälsa globalt.

Arbetet med hållbarhet och Agenda 2030 har kommit i gång i många kommuner, bl a i Kristianstad som nu bland annat tar fram en strategi för hållbarhet.

<https://www.kristianstad.se/byggaboochmiljo/klimatochhallbarhetsarbete.5560.html>

FN-förbundet tillsammans med andra organisationer bör kraftfullt opinionsbilda för att regeringen driver på hållbarhetsarbetet i Sverige och avsätter resurser för detta så att Sverige kan vara ett fortsatt föredöme för att uppnå målen i Agenda 2030.

Yrkande

Kristianstads FN-förening yrkar att kongressen beslutar

att FN-förbundet agerar tillsammans med andra organisationer för att regeringen aktivt driver på arbetet för Agenda 2030 och avsätter resurser för detta.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 6, föredragande Bengt Skarstam

Kristianstad FN-förening vill i sin motion att FN-förbundet ska, tillsammans med andra organisationer, agera för att regeringen ska vara aktiva i arbetet med Agenda 2030 på hemmaplan. Motionären vill se att FN-förbundet driver en kraftfull opinionsbildning för att avsätta resurser för hållbarhetsarbetet i Sverige, så att landet kan vara ett fortsatt föredöme i att uppnå de globala målen nationellt.

Svenska FN-förbundet har en lång historia av att arbeta med globala målen för hållbar utveckling, inklusive Agenda 2030, samt dess företrädare Millenniemålen. Vi har bland annat genom olika informations- och kommunikationsprojekt arbetat för att öka kunskapen om globala målen, hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet hänger ihop, hur FN arbetar för att bidra till globala målen, och vad man som privatperson kan göra för att bidra till olika globala mål i sin vardag. Under 2018 – 2023 drev vi, tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt Internationellt Centrum för Lokalt Demokrati (ICLD), projektet Glokala Sverige. Glokala Sverige var ett utbildningsprojekt som syftade bland annat till att engagera och sprida kunskap om Agenda 2030 i landet kommuner och regioner, hos såväl tjänstepersoner som politiker, för ett stärkt arbete med globala målen i Sverige.

Under de senaste två åren har FN-förbundets förutsättningar att bedriva informations- och opinionsverksamhet förändrats. Under en längre period erhöll FN-förbundet ett så kallat kärnstöd från Sida. Detta kärnstöd var inte bundet till specifika projekt eller verksamheter utan kunde användas för att finansiera vår verksamhetsplan och olika kongressbeslut, vilket gav oss en stor frihet och flexibilitet. Utöver detta kärnstöd har vi även haft särskilda projektstöd kopplade till att bland annat öka kännedomen och engagemanget för Agenda 2030, som exempelvis Glokala Sverige. 2021 fick FN-förbundet beskedet från Sida att vi inte längre kunde motta kärnstöd utan behövde övergå till projektstöd, och de villkor som följer med denna övergång. Sedan 2021 därför pågår en omställning på FN-förbundet för att anpassa sig till dessa nya villkor och krav. Samtidigt har, i linje med vad motionären själv lyfter, Agenda 2030 nedprioriterats av regeringen i den mån att det inte längre är möjligt att ansöka om statliga medel för att driva informations-, utbildnings- och

opinionsverksamhet om globala målen. Glokala Sverige tvingades lägga ner i förtid som en följd av att regeringen drog tillbaka de medel som var avtalade för projektet, och den strategi som finansierat FN-förbundets olika satsningar på globala målen har avslutats. FN-förbundets generella arbete om Agenda 2030 har även den begränsats kraftigt med anledning av denna omställning och de krav som tillkommit, vilket begränsar förbundets möjligheter att bedriva ett sådant arbete på ett effektivt sätt. Lokalföreningarna har frihet att driva Agenda 2030 på det lokala planet eller i samarbete med andra lokala FN-föreningar att påverka de lokala politikerna samt söka lokala finansieringsalternativ.

I våra prioriterade sakfrågor kan vi även fortsatt lyfta fram kopplingen till Agenda 2030, så görs till exempel inom vårt arbete mot barnnäktenskap och krigsbrott. I delar av arbetet riktat mot skolor kan vi också fortsatt lyfta Agenda 2030 i ett bredare perspektiv, material som också FN-föreningar kan nyttja.

Med hänvisning till det finansiella läge som förbundet befinner sig i, och de begränsningar som detta försätter förbundet i, kommer vi dock inte att kunna verka i linje med brödtexten i motionen. Dock kan vi instämma i motionärens att-sats om att vi även fortsatt kan ställa krav på regeringen att verkställa Agenda 2030 på nationell och lokal nivå.

Kongressen föreslås besluta

att bifalla motionen

Motion 7. Främja företagens hållbarhetskommunikation med FNs globala mål genom certifieringssystem.

Tillstyrkt & inlämnad av Stockholm Läns FN distrikt

Skriven av Mohamad Hasan Jabbar

1. Inrättande av ett certifieringssystem:

FN-distriktet ska utveckla och implementera ett certifieringssystem för svenska företag. Certifieringen ska baseras på företagets åtagande och insatser för att främja och integrera FN:s mål för hållbar utveckling (SDGs) i sin verksamhet.

2. Kriterier för certifiering:

Certifieringssystemet ska omfatta tydliga och mätbara kriterier, inklusive miljömässig hållbarhet, socialt ansvar, etisk affärspraxis och bidrag till ekonomisk utveckling. Utvecklingen av dessa kriterier ska ske i samråd med experter, näringslivsrepresentanter och andra relevanta aktörer.

3. Certifieringsavgift:

Företag som ansöker om och erhåller certifiering ska betala en årlig avgift. Storleken på denna avgift ska vara skalenlig och baserad på företagets storlek och ekonomiska kapacitet, för att säkerställa att systemet är tillgängligt för såväl små och medelstora företag som för stora koncerner (förslagsvis: Guld-/ Silver-/ Brons-paket).

4. Användning av medel:

De medel som genereras genom certifieringsavgifterna ska allokeras till FN-Distriktets kärnverksamheter och projekt som främjar FN:s mål för hållbar utveckling, både i Sverige och internationellt.

5. Marknadsföring och erkännande:

Certifierade företag ska få rätt att använda ett särskilt utformat certifieringsmärke i sin marknadsföring. FN-förbundet ska även aktivt marknadsföra certifierade företag genom sina kanaler, vilket ger företagen ökad synlighet och erkännande för sitt hållbarhetsarbete.

6. Utvärdering och uppföljning:

Ett system för regelbunden utvärdering och uppföljning av certifierade företags insatser ska etableras, för att säkerställa att de upprätthåller de krav som ställs och fortsätter att utvecklas mot en mer hållbar och ansvarsfull verksamhet.

Yrkande

att uppdra åt styrelsen att tillsätta en kommitté för införandet av ett certifieringsförfarande till företag.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 7, föredragande Bengt Skarstam

Tanken om en certifieringsmodell för företag utifrån tydliga och mätbara kriterier är god, särskilt som en tydlig paketering med varumärkestärkande element kan vara lockande för företag. För att ha en hög trovärdighet i certifieringen, krävs gedigen kunskap om företags hållbarhetsarbete och verksamheter, både i utformandet av bedömningskriterierna men även i analysen för att godkänna en part. Det behöver även vara långsiktigt över tid.

ISO och UN Global Compact har idag väl utarbetade modeller för certifiering och vägledning där det ställs krav på rapportering men där företagen också erbjuds nätverk och utbildning. De är aktiva på den svenska marknaden där de flesta företag använder ISO i en eller annan form. Att därför utveckla något kompletterande till detta för mindre företag är dubbelarbete eftersom det redan finns på marknaden och FN förbundet besitter inte kompetens för att ta fram certifieringssystem.

Kongressen föreslås besluta

att avslå motionen

Motion 8. Stärk samarbetet bland FN-förbundens medlemmar över gränserna

Tillstyrkt & inlämnad av Göteborgs och Bohusläns FN-distrikt

Skriven av Therése Mancini

Vi FN-folkrörelser runt om i världen har i flera år arbetat med avsikt att föra samman individer och organisationer i ett gemensamt arbete för en fredligare värld och för starkare och bättre Förenta Nationerna. Vi engagerar oss med syftet att förbättra människors levnadsstandard oavsett var de bor i vår värld och främja det globala samarbetet.

För att effektivt främja arbetet med FN:s globala mål, kvinnors och barns rättigheter och åstadkomma en verklig förändring behövs att vi FN vänliga medlemmar har närmare relation och samarbete med våra likasinnade systerförbund runt om i världen, främst i Norden och Europa. Om pandemin har lärt oss någonting, så att det är betydligt enklare och mer kostnadseffektivt att knyta kontakter och träffas på distans. Därför kan en stor del av de träffarna komma att ske på distans.

Yrkande

Med ovanstående information yrkas:

att Svenska FN-förbundet arbetar långsiktigt för att engagera medlemmarna genom framställningen av aktiviteter för att mötas och samarbeta med nordiska och europeiska FN-förbund.

att Svenska FN-förbundet arbetar långsiktigt för att engagera ungdomsrörelsen genom framställningen av gemensamma aktiviteter och projekt med ungdomar från nordiska och europeiska FN-förbund.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 8, föredragande Annelie Börjesson

Motionen syftar till att stärka och engagera ungdomsrörelsen och medlemmar för att främja samarbete och möten med nordiska och europeiska FN-förbund.

Förbundsstyrelsen välkomnar motionen och det initiativ som föreslås angående ett långsiktigt arbete för att engagera ungdomsrörelsen och medlemmar.

Under de senaste tre åren har förbundet engagerat framförallt ungdomsrörelsen på nordisk och europeisk nivå genom att bjuda in unga till att delta på UNGkonferensen som numera är en internationell konferens för att underlätta utbyte och samarbete. Det har också pågått erfarenhetsutbyte mellan svenska elever från FN-skola och unga engagerade från bland annat Albanien och Nederländerna. Aktion FN och engagemangspaket har delats med systerförbunden och dem har deltagit på digitala kickoffer och möten. Under 2024 har förbundet drivit ett Erasmus+ projekt om mångfald och inkludering för unga deltagare från Sverige, Danmark, Finland, Slovenien, Armenien, Albanien och Georgiens FN-förbund.

Förutsatt att resurser finns så rekommenderar styrelsen ett fortsatt arbete i att samla alla medlemmar till digitala möten på nordisk och europeisk nivå för att stärka den globala FN-rörelsen.

Kongressen föreslås besluta

att bifalla motionen

Motion 9. För ett starkt FN och ett starkt FN-förbund

Tillstyrkt & inlämnad av Kristianstads FN-förening

Skriven av Jan Lindelöf

Vi lever i en tid av krig och konflikter. FN som fredsbevarande organisation behövs mer än någonsin. FN ifrågasätts för att inte kunna stoppa krig och åstadkomma fred, ofta på grund av säkerhetsrådets vetorätt.

FN-rörelsen är inte lika med FN utan en bundsförvant till organisationen. Vi tror på internationellt samarbete och FN är med FN-stadgan, deklarationen för de mänskliga rättigheterna, den humanitära hjälpen mm, den enda organisationen som globalt finns för diskussioner, förhandlingar, rättstillämpning, bistånd mm.

Medlen för informationsinsatser mm om FN har kraftigt begränsats under senare tid. Vårt förbund måste tillsammans med likartade organisationer opinionsbilda mot regeringen för mer resurser till informationsinsatser i Sverige kring FN-frågorna. Vi måste också själva öka våra insatser kring medlemsrekrytering och andra inkomstformer för att långsiktigt säkra vår finansiering, så vi kan fortsätta att verka för ett starkt FN i Sverige.

Prioritering nummer ett är naturligtvis att bli fler medlemmar i vårt förbund, så att vi med en starkare röst kan föra ut betydelsen av FN i en mer polariserad och nationalistisk värld.

Svenska FN-förbundet måste nu, mer än någonsin, på ett kritiskt men positivt sätt slå vakt om FN som multilateral organisation och medverka till att FN blir ett starkare och effektivare organ för fred och säkerhet, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling.

För att göra detta måste vi alla bidra till att FN-rörelsen i Sverige stärks.

Yrkande

Kristianstads FN-förening yrkar att kongressen beslutar:

att FN-förbundet i en svår ekonomisk situation prioriterar medlemsrekrytering och långsiktig finansiering samt information och opinionsbildning kring fred och säkerhet, mänskliga rättigheter samt hållbar utveckling/Agenda 2030.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 9, föredragande Annelie Börjesson

Motionären visar att denne förstår att förbundets ekonomiska förutsättningar förändrats och vi tackar för förslagen till prioriteringar i den utmanande tid vi har framför oss.

Förbundsstyrelsen delar synen att medlemsvärvning är en viktig fråga och hoppas att det ska finnas resurser på förbundskansliet för detta även i vår framtida organisation. Motionären skriver att vi alla måste bidra till att FN-rörelsen i Sverige stärks, och förbundsstyrelsen delar denna uppfattning. Det arbete som görs i FN-föreningar och distrikt är oerhört värdefullt och utgör en basplatta i vårt förbund. När kansliorganisationen får minskade resurser vill förbundsstyrelsen uppmuntra alla i den svenska FN-rörelsen att i den mån som är möjligt öka sina insatser och ansträngningar för att vi ska bli fler.

De nya ekonomiska förutsättningarna gör det dessvärre svårt för FN-förbundet att få medel till administrativa insatser som t ex medlemsvärvning samt också till mer allmänt hållet informationsarbete likt det motionären beskriver i sin att-sats. Det är också viktigt att den kommande förbundsstyrelsen inte får alltför hårda krav på sig att uppfylla nya kongressbeslut om prioriteringar. Vi känner med anledning av det att vi har svårt att rekommendera kongressen att bifalla motionen. Samtidigt har förbundsstyrelsen i det förslag till strategiskt dokument som också kan antas på kongressen lagt fram förslag som inkluderar delar av de önskemål som motionären tar upp. Av den anledningen vill FS ej heller avslå motionen.

Kongressen föreslås besluta

att anse motionen besvarad

Motion 10. Tillägg i stadgar

Tillstyrkt & inlämnad av Malmö FN-förening

Skriven av Malmö FN-förening

Det är över tio år sedan en grundlig översyn gjordes av Svenska FN-förbundets stadgar. Det finns anledning att förmoda att förbundets verksamhet skulle bli effektivare om stadgarna ändrades på vissa punkter.

Utifrån lokal förening ser vi behovet att lägga till en avgörande punkt rörande paragraf 6: Styrelse i stadgarna. I och med att vi som förbund och föreningar är ansiktet utåt för FN i våra samhällen samt att vi dagligen bedriver verksamheter som berör minderåriga så anser vi att tillägg av denna punkt kommer att öka trygghet och förtroende hos förbundet, föreningar/distrikt, medlemmar och samarbetspartners.

Yrkande

Vi föreslår därför att kongressen beslutar:

att under § 6 Förbundsstyrelsen i stadga för Svenska FN-förbundet lägga till “Mom. 9 Kandidater till förbundsstyrelse skall kunna uppvisa ett giltigt utdrag från polismyndigheten som intygar deras lämplighet för arbete med minderåriga”

att under § 6 Styrelsen i stadga för FN-distrikt lägga till “Mom. 3 Kandidater till distriktsstyrelsen skall kunna uppvisa ett giltigt utdrag från polismyndigheten som intygar deras lämplighet för arbete med minderåriga”

att under § 6 Styrelsen i stadga för FN-föreningar lägga till “Mom. 3 Kandidater till föreningsstyrelsen skall kunna uppvisa ett giltigt utdrag från

polismyndigheten som intygar deras lämplighet för arbete med minderåriga”

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 10, föredragande Annelie Börjesson

Vid översynen av stadgarna har förslaget som Malmö FN-förening inkommit med diskuterats. Slutsatsen har blivit att en process för att säkerställa förtroendevaldas lämplighet att arbeta med unga behöver införas. Vid bedömning för lämplig hantering för denna kontroll har vi granskat hur andra organisationer gör och då uppmärksammat att Rädda Barnen har en process som vi anser lämplig att följa. Den innebär att inte lägga in denna kontroll i stadgarna utan att i stället upprätta ett styrdokument som heter Intern kontroll vilket fastställs av styrelsen.

I detta styrdokument kommer det stå att:

- *Kandidat till styrelseuppdrag i Svenska FN-förbundet ska lämna in relevant utdrag ur belastningsregister.*
- *Samtliga ledamöter i styrelsen för FN-föreningar och FN-distrikt ska uppvisa utdrag ur belastningsregistret.*
- *Utöver dessa, ska den som arbetar i direkt kontakt med barn i FN-rörelsens regi visa utdrag ur belastningsregistret.*
- *Detta gäller både personer som är medlemmar och de som är aktiva inom FN-rörelsen. Utdrag ska den enskilde själv begära från Polisen.*

Styrelsen för FN-förbundet har även beslutat att de som nomineras till ledamöter i FN-förbundets styrelse vid kongressen i juni 2024 har behövt lämna in utdrag ur belastningsregister.

Kongressen föreslås besluta

att anse motionen besvarad

Motion 11. Införande av studentmedlemskap

Tillstyrkt & inlämnad av Stockholms FN-förening

Skriven av Vera Bernäng

För underlätta för föreningar att engagera studenter och öka möjligheterna för studentsektioner att nå ut till sina medlemmar så föreslår Studentsektionen i Stockholms FN-förening att FN-förbundet instiftar ett studentmedlemskap till reducerad avgift samt inför ett medlemsregister för studenter. Som en växande studentsektion så har vi märkt av svårigheter att nå ut till alla medlemmar i distriktet som också är studenter. Vi har för närvarande inga medel att se vilka medlemmar i vårt distrikt som tillhör vår målgrupp och detta förhindrar oss från att nå ut till de studenter i distriktet som inte är aktiva på Stockholms Universitet (där vi främst bedriver verksamhet i nuläget) och i Stockholms FN-förening. Vi har ambitionen att nå ut till alla universitet, högskolor och folkhögskolor i Stockholm och bidra till ett starkare samarbete mellan FN-föreningarna i distriktet. Tillgång till ett medlemsregister för studenter skulle underlätta detta och vi ser att detta skulle vara fördelaktigt över hela landet.

För att värva medlemmar och kommunicera med våra medlemmar så behöver vi använda oss av sociala medier, men detta gör att nya medlemmar i distriktet behöver söka upp våra sociala medier för att känna till att vi som sektion finns. Trots avsaknaden av ett medlemsregister med studenter så har vi lyckats värva många medlemmar till vår sektion, men för att nu kunna fortsätta hålla god kommunikation till alla medlemmar som är studenter märker vi av ett behov av ett medlemsregister. Vi ser att ett införande av studentmedlemskap och medlemsregister för studenter skulle bidra till att öka engagemanget hos studenter i svenska FN-rörelsen.

Yrkande

Vi föreslår därför att kongressen beslutar

att instifta ett studentmedlemskap i Svenska FN-förbundet

att införa ett medlemsregister för studenter

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 11, föredragande Aron Sortelius

Att införa ett studentmedlemskap och ett medlemsregister för studenter är en god tanke men rent praktiskt svårt att genomföra och upprätthålla. Det finns många utmaningar i detta som kräver resurser både på kansliet och lokalt hos respektive förening. Resurser som i dagsläget inte finns. En utmaning är att säkerställa att de är studenter, och hålla ett register uppdaterat vid ändringar. En annan är införandet av ytterligare ett medlemskap i CRM-systemet, som både är kostsamt och tungt administrativt då vi redan har en intrikat medlemsstruktur med olika avgifter, åldrar och förenings/distriktstillhörighet kopplat bl a till kommun.

Ett alternativt förslag för att uppnå motsvarande resultat är att införa ett studentnätverk, där en har sitt medlemskap som vanligt men att vi upprättar studentnätverk för olika högskolor. Kan kopplas till "roller" i systemet och vara sökbart oavsett föreningstillhörighet och medlemskapstyp. Registrering sker i formuläret i samband med medlemskapet. Ett förslag kan vara att kongressen ger kansliet uppdraget att i möjligaste mån och ifall det är resurseffektivt att utreda möjligheterna och genomförbarheten för detta, förslagsvis i dialog med Stockholms FN-förening.

Kongressen föreslås besluta

att avslå motionen